

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ”

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ” ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“ СЛЕД „БАКАЛАВЪР“ ПО РЕДА НА ЧЛ. 3, АЛ. 2 И 3 ОТ ЕДИ – 2006 Г. ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ТАБЛИЦИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ В СДО

Табл. № 1. Информация за структурните единици на дисциплината.

1. Информация за учебната дисциплина <p>Учебната дисциплина „Управление на здравните грижи“ е задължителна в учебния план за обучение на студенти от ФОЗ на МУ – Плевен, специалност „Управление на здравните грижи“, ОКС „Магистър“ след „Бакалавър“ по реда на чл. 3, ал. 2 и 3 от ЕДИ – 2006 г. Тя е профилираща дисциплина за завършващите професионалисти по здравни грижи. Предвидена е за изучаване в първи и втори курс (2-ри и 3-ти семестър) с хорариум 165 ч., от които 60 ч. лекции, 45 ч. практически упражнения и семинари и 60 часа преддипломен стаж по управление на здравните грижи. Обучението по управление на здравните грижи цели да разшири компетенциите на студентите в областта на мениджмънта, да овладеят специфични знания и умения за планиране, организиране, развитие, контрол и оценка на здравните грижи. Чрез задълбочено изучаване на теоретичните постановки, обучаемите усъвършенстват своите умения за работа в екип, за идентифициране и решаване на проблеми в областта на здравните грижи чрез здравни проекти, за ефективно управление на ресурсите в организацията, имащи отношение към предоставянето на качествени здравни грижи.</p> <p>Учебната дисциплина е осигурена с подробни презентации за всяка отделна лекция и тезиси за практическите занятия. Разработена е и тестова система за контрол на придобитите от обучаемите знания, в която са включени над 300 тестови въпроси с един верен отговор, които се предлагат на семестриалния изпит.</p>
2. Преподавателски екип <ol style="list-style-type: none">1. <i>Доц. д-р Гена Георгиева Грънчарова, д.м.</i>2. <i>Доц. Макрета Тодорова Драганова, д.м.</i>3. <i>Ас. Милена Колева Сълева</i>
3. Учебна програма <p>Учебната програма по дисциплината „Управление на здравните грижи“ е разработена от преподавателския екип. Курсът включва тридесет двучасови лекции, разпределени равномерно в два семестъра. Спазени са процедурите за този вид учебен документ, заложен в Системата за поддържане на качеството на обучение. Структурата на програмата е обсъдена на заседание на катедрения съвет на катедра „Общественоздравни науки“ и утвърдена от Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве“. В учебната програма са посочени тематичния план на лекциите и упражненията и тяхното подробно съдържание под формата на тезиси. Учебното съдържание на програмата е актуализирано за учебната 2020-2021 г. Програмата влиза в сила след утвърждаване от Декана на Факултет „Обществено здраве“.</p> <p> Съдържание на учебната програма.....(Файл Uprogr_UZG_mag.pdf)</p>
4. Лекционен курс <p>Лекционният курс е предназначен за студенти от специалност „Управление на здравните грижи“ и образователно-квалификационна степен „Магистър“ след „Бакалавър“ по реда на чл. 3, ал. 2 и 3 от ЕДИ – 2006 г. Курсът включва лекционен материал, за който се предлагат подробни презентации по всяка тематична единица, както и тезиси/презентации на съответните практически упражнения и семинари.</p>
5. Допълнителни материали

Препоръчвана литература

В тази секция по-долу се представя литературата, необходима за подготовка по учебната дисциплина. За успешна подготовка за изпитните процедури е достатъчна основната литература, но за задълбочаване на познанията по учебния материал е нужно да се използват и допълнителни източници по разглежданата тематика. Препоръчаната основна и допълнителна литература са посочени във връзката по-долу.

 [Основна и допълнителна литература.....\(Файл literatura.pdf\)](#)

6. Практически упражнения и разработване на курсов здравен проект

За изпълнение на целите на учебната програма, освен лекционния курс са предвидени също учебно практически занятия и семинари, които способстват за придобиване на практически умения. По време на практическите занятия на обучаваните се предоставя възможност за изпълнение на индивидуални и групови учебни задачи, решаване на казуси, обсъждане и дискусия по актуални проблеми на здравните грижи. По някои теми от учебното съдържание е предвидено и писмено изпълнение на конкретни задачи.

Тезисите на отделните практически упражнения са поместени във връзките по-долу:

 [Практическо упражнение №III-1 \(Файл Upr №III-1.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-2 \(Файл Upr №III-2.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-3 \(Файл Upr №III-3.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-4 \(Файл Upr №III-4.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-5 \(Файл Upr №III-5.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-6 \(Файл Upr №III-6.pdf\)](#)

 [Практическо упражнение №III-7 \(Файл Upr №III-7.pdf\)](#)

Курсов здравен проект

Условие за формиране на крайната оценка по учебната дисциплина, съгласно учебната програма е студентите да разработят и представят разработен здравен проект по избрана от тях тема в съответствие с учебната програма. Курсовият проект се изпълнява в интервала между трети и четвърти семестър. Представя се и се обсъжда по време на очните занятия в четвърти семестър, като всеки студент докладва пред групата своя проект. По време на обсъждането се дават съвети от преподавателя и от групата. След отчитане на дадените съвети за подобряване на проекта и направените предложения за корекции, проектът се оформя в окончателен вариант и се представя в печатен вид за проверка и оценяване минимум 2 седмици преди насрочения семестриален изпит в 3-ти семестър.

Курсовият проект се разработва съгласно поместените във връзката по-долу указания, където са представени и критериите за оценяване. Своевременното предаване на курсовия проект е условие за явяване на изпит. Оценява се на основата на единни разработени критерии. Цифровата оценка е с точност 0.50 и съставлява 50% от крайната изпитна оценка по дисциплината.

Заданието за курсовия здравен проект и условията за изпълнението му са във връзката по-долу:

 [Задание за курсов здравен проект... \(Файл ukazanie-proekt.pdf\)](#)

7. Конспект за изпита

За финализиране на подготовката по учебната дисциплина и полагането на семестриален изпит е разработен конспект. В конспекта са включени въпроси, които задължително присъстват в някакъв обем в презентациите към лекционния и в печатното издание на учебника по „Управление на здравните грижи“. Препоръчително е студентите да разширяват своята подготовка и чрез ползване на допълнителна литература.

 [Конспект за семестриален изпит... \(Файл konspekt.pdf\)](#)

8. Тестове по учебната дисциплина

Тестовите за контрол на знанията са елемент, чрез който се проверява подготовката на обучаемите след преминаване на пълния курс по учебната дисциплина.

Семестриалният изпит е писмен, провежда се по време на изпитната сесия, определена за трети семестър и се решава в компютърна зала. В него са включени 60 въпроси, генерирани от база данни с повече от 300 въпроса. Резултатът от компютърния тест формира 50 % от крайната изпитна оценка по дисциплината.

9. Общи бележки и препоръки

Във връзката към тази секция се съдържат указания към студентите за начина на подготовка по учебната дисциплина. Желателно е всеки един от тях да прочете направените от преподавателите бележки и препоръки. Там има поставена информация и относно изискванията при подготовката на курсовия проект. Подробености, свързани с бележките и препоръките за подготовка са поместени във връзката по-долу:

 Общи бележки и препоръки... (Файл *belegki.pdf*)

10. Форум по дисциплината

Форумът по дисциплината е мястото в Системата за дистанционно обучение, където може да се поместят мненията, въпросите и препоръките по начина на поднасяне на учебния материал, неговото съдържание и актуалност. Форумът е достъпен за всички обучаеми, които желаят да го използват. Информацията в него следва да бъде кратка и ясна при стриктно спазване изискванията на академичната етика и добрия тон. Преподавателите ще отчетат Вашите мнения и препоръки по учебната дисциплина и подготовката по нея. Благодарим Ви за разбирането.

За връзка със студентите преподавателите ще използват и Информационната система на МУ – Плевен, когато се изпращат съобщения, касаещи цялата група.

11. Консултации

Консултациите по учебната дисциплина са присъствени и не присъствени. Присъствените консултации са препоръчителни и се провеждат в обучаващата катедра на МУ – Плевен по график, оповестен от преподавателите. На тези консултации се разясняват методиката и условията за подготовка по учебната дисциплина и особеностите в решаването на практическите задачи. В тях се изяснява и начина за разработването на курсова работа по модул „Здравни проекти“. За не присъствените консултации може да се използва форума по дисциплината и електронната поща за връзка с преподавателите.

Табл. 2. Информация за съдържанието на лекциите и учебните единици към нея.

Тематичен план на лекциите по „Управление на здравните грижи“.

ТРЕТИ СЕМЕСТЪР

Лекция 16: Управление на човешките ресурси. Привличане и подбор на персонала.

Определение на понятието “управление на човешките ресурси”. Значимост на управлението на човешките ресурси. Елементи на управлението на човешките ресурси – подбор, развитие и оценка на персонала. Привличане на кадри - етапи в подбора на персонала. Лидерски роли и мениджърски функции в набирането на персонал. Същност и цели на интервюирането за подбор на персонал. Ограничителни характеристики на интервюто и тяхното преодоляване. Подготовка на структуриран въпросник за интервю - подходящи и неподходящи въпроси. Планиране, провеждане и контролиране на интервюто. Оценка на интервюто. Правни аспекти на интервюирането. Подбор на подходящи кандидати след интервюирането – образователни изисквания и препоръки, проверка на способностите, финализиране на избора. Запознават се със същността и изискванията на длъжностната характеристика.

 Презентация към лекция № 16.....(приложен файл Лес № 16.pdf)

Лекция 17. Мениджърски дейности след подбора на персонала.

В лекцията се разглеждат основните дейности по управление на човешките ресурси след подбора на персонала – индоктриниране: въвеждане в длъжност, ориентация и социализация. Представят се акцентите на тези дейности и средства за реализирането им. Подробно се разглежда наставничеството като алтернативна дейност след подбор на персонала. Акцентира се на основните характеристики, които трябва да притежава наставника.

 Презентация към лекция № 17.....(приложен файл Лес № 17.pdf)

Лекция 18: Развитие и обучение на персонала.

Представя се същността на мениджърската функция „развитие и обучение на персонала“, като елемент от съвременното управление на здравните грижи. Акцентира се на значимостта и в условията на недостиг на човешки ресурс и на конкуренция. Дискутират се примерени формуляри/документи, свързани с индивидуалното развитие на персонала и използвани в практиката – индивидуален план на развитие, портфолио, кариерен план. Дават се насоки за планиране и организиране на обучение на персонала.

 Презентация към лекция № 18.....(приложен файл Лес № 18.pdf)

Лекция 19: Мотивирането като управленски процес. Наградни програми и стимули.

Определение за „мотивация“ и мотивационния процес. Вътрешна и външна мотивация. Теоретична рамка на мотивацията – съдържателни и процесуални теории. Същност на теорията на Вруум и основни стъпки в прилагането ѝ в сестринските организации. Управленски стратегии за подобряване на мотивацията. Индивидуални програми за награди. Програми за награждаване на групи. Програми за награждаване в рамките на цялата организация. Основни видове парични и непарични стимули.

 Презентация към лекция № 19.....(приложен файл Лес № 19.pdf)

Лекция 20: Мениджмънт на конфликтите при предоставяне на здравни грижи..

Причини за конфликтни ситуации в здравните грижи. Организационен конфликт. Източници на конфликт. Видове конфликт в здравните грижи. Характеристики на конфликта. Измерения на конфликта. Мениджмънт на конфликта: роля на дисциплината, комуникациите, настойчивост. Стратегии за решаване на конфликти. Специфични умения на ръководителите по здравни грижи за мениджмънт на конфликтите.

 Презентация към лекция № 20.....(приложен файл Лес № 20.pdf)

Лекция 21: Ефективно управление на материалните ресурси.

Изяснява се значимостта на управлението на материалните ресурси за осъществяването на ефективни здравни грижи. Представя се шестстъпкова корективна програма за ефективно контролиране на използването на материалните средства в здравните грижи: обучение и осъзнаване на проблема; идентифициране, дефиниране и измерване на проблема; съвместно разработване на решения и поставяне на цели; прилагане на решението; оценка и ревизиране на решението; стимули за постигане на целите.

 Презентация към лекция № 21.....(приложен файл Лес № 21.pdf)

Лекция 22: Контролът като функция на мениджмънта в здравните грижи.

Определение на понятието "контрол". Принципи на контрола. Процесът на контрол. Контролът като функция на мениджмънта в здравните грижи. Теория за системите и контрола. Характеристики на добрата система за контрол. Стандартите като критерии за контрол. Техники за контрол: сестрински визитации, сестрински оперативни инструкции, бази за сравнение, критични точки, вътрешен одит.

 Презентация към лекция № 22.....(приложен файл Лес № 22.pdf)

Лекция 23: Качество на здравните грижи. Същност, ръководни принципи.

Терминология и основни понятия. Същност на понятието „медицинска квалитология“. Акцентира се на препоръките на СЗО за подобряване на качеството на здравната система в шест области или измерения на качеството. Представя се класификация на критериите за качество на здравната помощ. Разглеждат се концепциите на Донабедиан, на Максвел, на СЗО. Модел на процеса "качество на грижите": процеси, свързани с пациента; процеси, свързани с материално-техническите средства и процеси, свързани с управлението на грижите.

 Презентация към лекция № 23.....(приложен файл Лес № 23.pdf)

Лекция 24: Тотално управление на качеството. Модели за тотално управление.

Дискутира се концепцията „тотално управление на качеството“ и принципите по А. Feigenbaum. Представя се концепцията на Деминг, Разглежда се PDCA (Plan-Do-Check-Act), като модел за тотално управление на качеството. Методите за оценка на качеството на здравното обслужване. Обсъжда се „акредитацията“ като метод за оценка на качеството а здравната помощ.

 Презентация към лекция № 24...(приложен файл Лес № 24.pdf)

Лекция 25: Подходи за осигуряване на качествени здравни грижи.

В тази лекция се представят методи и средства в процеса на осигуряване на качеството на здравните грижи. Значимост и същност на Протокол за здравни грижи, Технически фиш, Досие (сестринско) за здравни грижи. Процесът на сестринските грижи като цикличен процес: събиране на информация, анализ, планиране на грижите, оценка. Сестринската диагноза като средство за осъществяване на грижите.

 Презентация към лекция № 25.....(приложен файл Лес № 25.pdf)

Лекция 26: Оценка на дейността на персонала.

Акцентира се на значимостта на оценяването на труда като етап от мениджърския процес. Представят се основните стъпки в оценяването на дейността – идентификация на длъжността, описание на длъжността, подбор на методи за оценяване на длъжността, определяне на заплащането и оценка на процеса „оценка дейността на персонала“. Дискутира се международен опит в използването на методи за оценка на дейностите в здравните грижи, като се акцентира на техните предимства и недостатъци.

 Презентация към лекция № 26.....(приложен файл Лес № 26.pdf)

Лекция 27: Методи за оценка на персонала - система ПОЛИКАП, атестиране.

В началото на лекцията се аргументират целите на оценката. Оценката като комуникационен процес. Оценителят като анализатор на информацията. Възможни грешки при оценката. Необходими характеристики за ефективна работа на една ефективна оценъчна система. ПОЛИКАП като всеобхватна оценъчна система – същност и основни стъпки на системата. Етапи на ПОЛИКАП, общи предимства, предимства от гледна точка на оценителя и оценяваните лица.

 Презентация към лекция № 27.....(приложен файл Лес № 27.pdf)

Лекция 28: Професионалистите по здравни грижи и здравната политика.

В лекцията се обсъждат възможности за участие на специалистите по здравни грижи в здравната политика, както и тяхната значимост. За по-голяма яснота се представят подробно главните компоненти на здравната политика – процес, реформа, среда и органи, вземащи решения. Дискутират се вариантите за ефективност на ръководителите по здравни грижи в здравната политика. Видове ръководни позиции, имащи отношение към здравната политика на национално, регионално и общинско ниво.

 Презентация към лекция № 28.....(приложен файл Lec № 28.pdf)

Лекция 29: Национални и международни съсловни организации.

Предпоставки за създаване на БАПЗГ. Структура и нормативна база на БАПЗГ. Закон за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, Устав на БАПЗГ, Етичен кодекс на специалистите по здравните грижи. Международно членство на БАПЗГ. Значимост на международния съвет на сестрите в глобален аспект. Анализира се мисията и философията на организацията. Цели на МСС. Нормативна база.

 Презентация към лекция № 29.....(приложен файл Lec № 29.pdf)

Лекция 30: Здравни проекти – анализ на здравни проекти.

Значимостта на анализа на здравни проекти. Критичен анализ на съдържанието на елементите на здравния проект. Акцентира се на анализът на ситуацията и определяне на целите. SWOT – анализът като инструмент за диагностика на ситуацията. Изисквания и видове индикатори за оценка на резултатите от проекта. Стратегия за осъществяване на проекта. Определение на понятието „стратегия”, критерии за избор на стратегия. Здравните проекти от гледна точка на нивата на мениджмънт в областта на здравните грижи. Практическа реализация на плана за действие.

 Презентация към лекция № 30.....(приложен файл Lec № 30.pdf)

Табл. 4. Скала за оценяване на тестовете по дисциплината

Ниво на успеваемост	Оценка
95 - 100 %	6.00
89 - 94 %	5.50
83 – 88 %	5.00
77 - 82 %	4.50
72 - 76 %	4.00
65 - 71 %	3.50
60 - 64 %	3.00
0 - 59 %	2.00

Август, 2020

Изготвил

Доц. Гена Грънчарова, д.м.
Доц. Макрета Драганова, д.м.